

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 vtrum soli Deo sit sacrificium offerndum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](http://urn.nbn.de/hbz:466:1-72772)

fcuntur. Sic autem ad dictamē naturale s̄pē
etat sacrificare Deo,
& non primo modo:
propterea nō est mi-
rum, si multi sapien-
tes huius mundi non
acceptant hoc.

1.3.q.3.102.
art.3.cor. Et
3.q.3. art.3.
cor. Et 3.6
tracio. R.
Et Psl. 58.
co. E. Ro.
1.let.7.m.

*In eodem ar. nota,
q̄ author non solum
ostendit q̄ ad ius na-
turale s̄pēt obla-
tio sacrificij sed etiā
quid oblatio sacri-
ficij exterioris. Nam
poterat quis dicere,
q̄ Deo, virope intel-
lectualis naturæ suffi-
cit oblatio mentis in-
terior. Et propter
author ex eo q̄ nau-
rale est homini expri-
mire interiorum mē-
tē exterioribus signis,
quia a sensibilibus co-
gnitione accipi, do-
cet q̄ ideo naturale
quod est hominem in e-
iore oblationem
mentis, exteriori ob-
lationem explica e. Et
bene aducere, q̄ non
ex parte necessitatis,
quia felicit aler ho-
mini non possumus
exprimere alteri mē-
tē nostram, nisi sen-
sibilibus signis: sed
ex parte naturalita-
tis, quia, exprimere
per sensibilia signa,
naturale est homini,
quia a sensibilibus ac-
cipit cognitionem ,
author procelit: quoniam
ratio necessitatis non
habet locum
reflexu Dei, qui in-
tuetur cor, sed optimo
locum habet ratio
naturalitatis ex
parte hominis, qui of
ferit sacrificium.

Ar. p̄ced.

¶ Super Questionis

octauage similitudine Ar-

ticulū secundū.

7.

D. 178.

Q. 38. art. 2.

7.

1.2.q.2. & 3.

art.8.

Lib. 10. c. 19.

paulo a pri-

tom.5.

In artic. 2. eiusdem
85.q.aduerte, q̄ in
corpo articuli au-
thor rationem radica-
lem, quia, s̄ sacrificij
exterioris debet con-
formari interiori, qd̄
soli Deo offeratur, cō-
firmat similitudine
proportionali, quia
icilice sic habet
vox, & conceptus si-
gnificatus, & postmo
dum conclusionem
ipſam ex humana cō-
fueridine probat,
quam etiam authori-
tate diuina legis de-
thymiamate, seu vnu-
guento prohibito sub
poena mortis confir-
mat. Et si uis mate-
riam hanc latius vi-
dere, infipce capit.
120. libri 3. contra
Gent.

Vtrum soli Deo sit sacrificium offerendum.

A D SECUNDVM sic proceditur.

A Videtur, q̄ non soli summo
Deo sit sacrificium offerendum.
Cum n. sacrificium Deo offerri
debeat, videtur q̄ omnibus illis
sacrificium offerendum, qui di-
uinitatis consortes sunt: sed etiā
sancti homines efficiunt diu-
na naturæ confortes, vt dicitur 2.
Petri 1. Vnde & de eis in Ps. 8.1. di-
citur. Ego dixi Dij estis. Angeli ēt
filii Dei nominantur, ut pater Iob
1. ergo omnibus his debet sacrifi-
cium offerri.

¶ 2 Pr̄. Quantò aliquis maior
est, tantò ei maior honor debet
exhiberi: sed angelis, & sancti sunt
multò maiores quibuscumq; ter-
renis principibus, quibus tamen
corum subditū multò maiorem
honorē impenidunt, sc̄ coram
eis prosterentes, & munera offe-
rentes, quām sit oblatio aliquis
animalis, vel reialterius in sacri-
ficiū. ergo multò magis angelis,
& sanctis potest sacrificij offerri.

¶ 3 Pr̄. Tempa, & altaria instituuntur
ad sacrificia offerēda: sed
tempa, & altaria instituuntur an-
gelis, & sanctis. ergo etiam sacri-
ficia possunt eis offerri.

SED CONTRA est, quod dicitur
Exodi. 22. Qui immolat dijs, oc-
cidetur, pr̄ter Domino soli.

RESPON. Dicēdū, q̄ sicut dicitū
* est, oblatio sacrificij fit ad ali-
quid significandum. Significat au-
tem sacrificium quod offertur
exterius, interius spirituale sacrificiū,
quo anima sc̄p̄lam offert
Deo, & illud P̄almista. Sacri-
ficiū Deo spiritus cōtributus:

quia sicut supra dictum* est, exte-
riores actus religionis ad interiores
ordinantur. Anima autem se

offert Deo in sacrificium, sicut
principio suæ creationis, & sicut
fini suæ beatificationis. Secūdū,
autem veram fidem solus Deus

est creator aliarum nostrarū, vt in
1. habitum* est. In solo etiam eo
ārā nostrā beatitudo constitit, vt K

supra dictum* est. Et ideo sicut so-
li Deo summo debemus sacrificiū

spirituale offerre, ita etiam
soli ei debemus offerre exteriora
sacrificia. Sicut ēt orantes atq; lau-
dantes ad eum dirigimus signi-
ficantes voces, cui res ipsas in cor
de quas significamus, offerimus;

vt Av. 1. dicit 10.* de ciu. Dei. Hoc

ēt videm⁹ in omni republica ob-
seruari, q̄ sumnum rectorem ali-

ARTIC. II. ET III.

F quo signo singulari honorant, qd̄
cuicūq; alteri deserretur, effet en-
mē leja maiestatis. Et ideo in lege
diuina statuit poena mortis his
qui diuinū honorē alijs exhibet.

AD PRIMVM ergo dicendi, q̄
nomen diuinitatis communica-
tur aliquibus non per æqualitatem,
sed per participationem: & ido-
neæ aequalis honoris debetur.

AD SECUNDVM dicendū, q̄ in
oblatione sacrificij nō p̄fāst p̄fāst
occisi pecoris, sed significato,
qua hoc fit in honore summī re-
gatoris totius universi. Vñ sicut*
Aug. dicit 10.† de ciu. Dei. dano-
nes nō cadaverinis nidorib⁹, sed
diuinis honoribus gaudent.

AD TERTIVM dicendū, q̄ sicut
Aug. dicit 8.† de ciu. Dei. Nō cō-
stitutum Martyris templū fa-
cerdotalia, quoniam non ip̄s, sed
Deus corum nobis est Dei. Vnde
sacerdos non dicit, Offero ti-
bi sacrificium Petre, vel Paule sed
Deo de illorum uictori gratias agimus, & nos ad imitationem
corum exhortamur.

ARTICVLVS III.

Vtrum oblatio sacrificij sit specialis
actus uirtutis.

AD TERTIVM sic proceditur. Vide
sacrificij non sit specialis actus uirtutis
Aug. 10.* de ciu. Dei. Vnde sacrificium
opus quod agitur, vt sancta societate
Deo: sed omne opus bonum non est
autus alius determinat uirtus. ergo
sacrificij non est specialis actus determina-
tus. ¶ 2 Pr̄. Maceratio corporis, qua fit perde-
tinet ad abstinentiam: qua autem in
tempore, pertinet ad castitatemque autem
etrio, pertinet ad fortitudinem, que omnia
comprehendit sub sacrificii oblatione. ¶ 3
12. Exhibeatis corpora vestra holis
ēt Apost. ad Heb. ult. Beneficentia, & cō-
munitas, obliuisci: talibus enim holis promovet
neficentia autem, & cōcio pertinent ad
misericordiam, & liberalitatem. ergo dicitio
non est specialis actus determinat uirtus. ergo
¶ 3 Pr̄. Sacrificij vñ, qd̄ Deo exhibet
sunt quæ Deo exhibent, sicut deuoti
me, primitia, oblationes, & holocausta, qd̄
vñ vñ esse alij specialis actus determina-
tus. ¶ 4 SED CONTRA est, q̄ in lege specialis
sacrificij datur, ut patet in principio Le-
gitimū.

RESPON. Dicendū, q̄ sicut finit
quando actus vñius uirtutis ordinat uirtu-
ritus uirtutis, participat quo dāmodo p̄fāst
sicut cūm quis furatur, ut formicet, qd̄
accipit quo dāmodo ad formicationem qd̄
ita qd̄ si etiam alias non est pecunia
peccatum esset, qd̄ ad formicationem qd̄
ergo sacrificij est quidam specialis alijs
habens ex hoc, qd̄ in diuinum resurre-
proper quod ad determinatam uirtutem.